

V Bruseli 16. decembra 2025
(OR. en)

16923/25

DEVGEN 240
FIN 1566
ACP 138
RELEX 1702

VÝSLEDOK ROKOVANIA

Od:	Generálny sekretariát Rady
Komu:	Delegácie
Predmet:	Podpora vzájomne prospešných partnerstiev prostredníctvom lepšieho financovania, rodovej rovnosti, globálneho zdravia a obchodu – závery Rady (15. decembra 2025)

Delegáciám v prílohe zasielame závery Rady o podpore vzájomne prospešných partnerstiev prostredníctvom lepšieho financovania, rodovej rovnosti, globálneho zdravia a obchodu, ktoré Rada schválila na svojom 4145. zasadnutí 15. decembra 2025.

Závery Rady o podpore vzájomne prospešných partnerstiev prostredníctvom lepšieho financovania, rodovej rovnosti, globálneho zdravia a obchodu

(Bez toho, aby boli dotknuté rokovania o budúcom viacročnom finančnom rámci)

Financovanie medzinárodných partnerstiev

1. Rada uznáva, že investovanie do medzinárodných partnerstiev vedie k silnejšej, bezpečnejšej, odolnejšej a globálne prepojenejšej Európe a že financovanie medzinárodných partnerstiev zostáva základným kameňom globálneho programu EÚ a cieľov zahraničnej politiky. Medzinárodné partnerstvá EÚ podporujú udržateľný hospodársky, sociálny a environmentálny rozvoj v partnerských krajinách, pričom ich hlavným cieľom je odstrániť chudobu, prispievajú k zachovaniu globálneho poriadku založeného na pravidlách a pomáhajú presadzovať európske záujmy v súlade so strategickým programom EÚ na roky 2024 – 2029 pre prosperujúcu a konkurencieschopnú Európu. Rada zdôrazňuje, že EÚ je pri dosahovaní udržateľného rozvoja a vytváraní vzájomne prospešných partnerstiev odhodlaná zostať spoľahlivým a stabilným partnerom založeným na hodnotách.
2. Rada pripomína záväzok EÚ a jej členských štátov dosiahnuť Agendu 2030 pre udržateľný rozvoj a jej 17 cieľov udržateľného rozvoja, ciele Parížskej dohody a zámery a ciele Globálneho rámca pre biodiverzitu z Kchun-mingu a Montrealu a Paktu pre budúcnosť.
3. EÚ bude naďalej spolupracovať s partnerskými krajinami na tom, aby v krátkodobom a dlhodobom horizonte poskytovala prostredníctvom rozvojovej spolupráce relevantné riešenia, a to aj vďaka stratégii EÚ Global Gateway a jej 360-stupňovému prístupu. Budovanie vzájomne prospešných partnerstiev si vyžaduje širokú a zmysluplnú spoluprácu prostredníctvom rozvojovej spolupráce, ako aj obchodu a investícií a taktiež politického a bezpečnostného dialógu, pričom sa uznáva, že za svoj vnútroštátny rozvoj nesú hlavnú zodpovednosť partnerské krajiny. V súlade s prepojením medzi humanitárnou oblasťou, rozvojom a mierom sa musí zabezpečiť aj komplementárnosť s humanitárnou pomocou. Mali by sa vypracovať udržateľné prístupy vedúce k väčšej súdržnosti medzi rozvojovou a migračnou politikou v súlade s právom EÚ a medzinárodným právom, a to aj udržateľným riešením základných príčin neregulárnej migrácie.

4. Rada s ohľadom na výsledky 4. medzinárodnej konferencie o financovaní rozvoja, ktorá sa konala v júni až júli 2025 v Seville, opätovne zdôrazňuje význam financovania udržateľného rozvoja a účinného využívania všetkých dostupných zdrojov financovania – verejných aj súkromných, domácich aj medzinárodných – na preklopenie medzery vo financovaní. Rada podčiarkuje, že je dôležité pracovať na koordinovanom verejnom a súkromnom úsilí a inovačných mechanizmoch financovania, pričom uznáva katalytickú úlohu oficiálnej rozvojovej pomoci (ODA) pri mobilizácii dodatočných zdrojov prostredníctvom mobilizácie domácich zdrojov, kombinovaného financovania a udržateľných súkromných investícií. Rada zdôrazňuje, že je dôležité podporovať partnerské krajiny pri vytváraní fiškálneho priestoru potrebného na urýchlenie investícií, ktoré zlepšujú životy ľudí a vytvárajú dôstojné pracovné miesta, a zároveň zabezpečiť udržateľnosť dlhovej služby, podporovať atraktívne investičné podmienky, mobilizovať súkromný sektor, ako aj bojovať proti korupcii a nezákonným finančným tokom.
5. Rada vyzýva na účinné vykonávanie reformy medzinárodnej finančnej architektúry vrátane multilaterálnych rozvojových bánk s cieľom mobilizovať viac finančných prostriedkov na dosiahnutie cieľov udržateľného rozvoja prostredníctvom multilaterálneho systému, ktorý je menej roztrieštený a efektívnejší, účinnejší a odolnejší voči súčasným a budúcim výzvam a krízam.
6. Rada zdôrazňuje, že vonkajšie financovanie EÚ musí byť vhodné na daný účel a musí podporovať globálnu úlohu EÚ vo vyvíjajúcom sa globálnom prostredí poznačenom neistotou, strategickou a hospodárskou konkurenciou, nestabilitou, čoraz častejšími konfliktmi a pretrvávajúcimi krízami. Musí EÚ umožniť posilniť jej geopolitický a geoeconomický vplyv, presadzovať obnovený prístup k medzinárodnej spolupráci, riešiť globálne výzvy a prispievať k poskytovaniu globálnych verejných statkov podporou vzájomne prospešných partnerstiev založených na hodnotách. Okrem toho by EÚ mala naďalej zohrávať kľúčovú úlohu v prebiehajúcom reformnom procese OSN80 a chrániť medzinárodný poriadok založený na pravidlách, ktorého jadrom je OSN. Musí sa ním tiež zabezpečiť, aby EÚ prispôbila svoju ponuku potrebám partnerských krajín vrátane najmenej rozvinutých krajín, malých ostrovných rozvojových štátov a nestabilných krajín a pracovala integrovanejším spôsobom prostredníctvom prístupu Tímu Európa, pričom sa zdôrazňuje význam a úloha delegácií EÚ a schopnosť každého členského štátu zmysluplne prispievať k spoločnej európskej ponuke pre partnerské krajiny.

Vykonávanie stratégie EÚ v oblasti globálneho zdravia

7. Rada víta prvú správu o vykonávaní stratégie EÚ v oblasti globálneho zdravia a opätovne potvrdzuje vedúcu úlohu EÚ a jej členských štátov pri presadzovaní globálneho zdravia spolu s partnermi na základe solidarity, ľudskosti, rovnosti, rodovej rovnosti a dodržiavania ľudských práv pre všetkých. V správe sa uznáva, že choroby prekračujú hranice a môžu mať medzisektorový vplyv. Celosvetový prístup k celej škále základných zdravotníckych služieb a spoľahlivým zdravotným informáciám má preto zásadný význam pre zdravotnú bezpečnosť, blahobyt a sociálno-ekonomickú stabilitu Európy. Táto angažovanosť by sa mala opierať aj o prístup „jedno zdravie“, v rámci ktorého sa uznáva prepojenie medzi zdravím ľudí, zvierat a životného prostredia, ako aj rastúci vplyv zmeny klímy na globálne zdravie.
8. Rada potvrdzuje strategický význam stratégie EÚ v oblasti globálneho zdravia a jej troch hlavných priorít zameraných na zdravie a pohodu, posilnenie systémov zdravotnej starostlivosti a všeobecne dostupnú zdravotnú starostlivosť a boj proti ohrozeniam zdravia, ako aj zabezpečenie spravodlivého prístupu ku kvalitným zdravotníckym službám vrátane sexuálneho a reprodukčného zdravia a práv podľa nového Európskeho konsenzu o rozvoji. Rada víta prebiehajúcu prácu na vytvorení komplexného rámca pre nadväzujúce opatrenia, výsledky a vplyv.
9. EÚ a jej členské štáty významne prispievajú k zlepšeniu globálneho zdravia prostredníctvom opatrení a partnerstiev v rôznych odvetviach a na všetkých úrovniach. To zahŕňa podporu všeobecného prístupu k vakcínam a liekom, ako aj prístupu k zdravotníckym technológiám pri dodržiavaní medzinárodných pravidiel. Patrí sem aj boj proti prenosným a neprenosným ochoreniam, najmä prostredníctvom vecnej spolupráce v rámci dostupných možností so Svetovou zdravotníckou organizáciou (WHO) a inými subjektmi OSN vrátane UNFPA, UNAIDS a UNICEF, ako aj s hlavnými globálnymi iniciatívami a mechanizmami v oblasti zdravia, ako sú Gavi, Aliancia pre vakcíny, Globálny fond na boj proti AIDS, tuberkulóze a malárii, globálna iniciatíva na odstránenie detskej obrny (GPEI), Unitaid, Medzinárodný inštitút pre vakcíny (IVI) a Pandemický fond. Zdôrazňuje, že je potrebné pokračovať v udržateľnom financovaní v súlade s príslušnými procesmi preskupovania a stanovovania priorít, ako aj zvýšiť zodpovednosť a transparentnosť, posilniť pripravenosť a využívanie riešení v oblasti elektronického zdravotníctva s cieľom posilniť globálne systémy zdravotnej starostlivosti.

10. Rada vyzýva EÚ a jej členské štáty, aby pokračovali vo vykonávaní stratégie EÚ v oblasti globálneho zdravia a zabezpečili, že bude mať aj naďalej význam pre vyvíjajúce sa globálne zdravotné prostredie a globálnu zdravotnú bezpečnosť. To zahŕňa posilnenie kolektívneho vplyvu ako globálneho a regionálneho aktéra, a to aj prostredníctvom stratégie Global Gateway a iniciatív Tímu Európa, konštruktívne prispievanie k reformným programom globálnej zdravotnej architektúry vrátane Lusackej agendy a procesu prehodnotenia priorít WHO, ako aj zdôrazňovanie intenzívnej spolupráce medzi všetkými aktérmi s cieľom zvýšiť efektívnosť a stimulovať synergie. Rada je naďalej znepokojená výrazným negatívnym vplyvom, ktorý má dramatické zníženie financovania týkajúceho sa globálneho zdravia na globálnu zdravotnú bezpečnosť a výsledky v oblasti zdravia v prípade niektorých najviac marginalizovaných komunít na svete. Rada v tejto súvislosti zdôrazňuje, že je dôležité zabezpečiť, aby sa EÚ prispôbila novému prostrediu a prípadne zmenila svoje priority a zameranie, a zároveň sa usilovala zachovať opatrenia na zabezpečenie rovnosti v oblasti zdravia pre najviac zaostávajúce osoby. Rada opätovne potvrdzuje pevné odhodlanie EÚ spolupracovať pri presadzovaní stratégie EÚ v oblasti globálneho zdravia a spoločnom dosahovaní ďalšieho pokroku so všetkými zainteresovanými stranami vrátane WHO, ktorá je ústredným bodom globálnej zdravotnej architektúry.

Hodnotenie akčného plánu pre rodovú rovnosť III

11. Rada berie na vedomie výsledok nezávislého hodnotenia akčného plánu EÚ pre rodovú rovnosť (GAP) III. V hodnotení sa potvrdzuje strategický význam akčného plánu GAP III, ktorý prijala Komisia a vysoká predstaviteľka Európskej únie a ktorý sa uvítal v záveroch predsedníctva, ako aj jeho úloha naďalej výrazne zvyšovať strategický význam rodovej rovnosti vo vonkajšej činnosti EÚ. Keďže rodová rovnosť a práva žien a dievčat vrátane ich sexuálneho a reprodukčného zdravia a práv (SRZP) čelia bezprecedentnej miere opozície na celom svete, Rada opätovne potvrdzuje svoj záväzok globálne presadzovať rodovú rovnosť, posilnenie postavenia žien a SRZP, ako sa uvádza v novom Európskom konsenze o rozvoji, a to v spolupráci s partnerskými vládami, občianskou spoločnosťou a súkromným sektorom.

12. EÚ je naďalej odhodlaná presadzovať, chrániť a uplatňovať všetky ľudské práva, plne a účinne vykonávať Pekinskú akčnú platformu a akčný program Medzinárodnej konferencie o populácii a rozvoji (ICPD) a uplatňovať výsledky konferencií venovaných ich preskúmaniu a v tejto súvislosti sa mieni naďalej angažovať v otázke sexuálneho a reprodukčného zdravia a práv. Vzhľadom na uvedené EÚ opätovne potvrdzuje svoje odhodlanie presadzovať, chrániť a naplňovať právo každého jednotlivca na úplnú kontrolu nad otázkami súvisiacimi s jeho sexualitou a sexuálnym a reprodukčným zdravím a slobodné a na slobodné a zodpovedné rozhodovanie sa v týchto otázkach bez diskriminácie, nátlaku a násilia. EÚ tiež zdôrazňuje, že je potrebné zabezpečiť všeobecný prístup ku kvalitným a cenovo dostupným komplexným informáciám o sexuálnom a reprodukčnom zdraví a vzdelávaní v tejto oblasti vrátane komplexnej sexuálnej výchovy a k zdravotnej starostlivosti.
13. Rada berie na vedomie prípravu štvrtého akčného plánu pre rodovú rovnosť (GAP IV) [zo strany Komisie a vysokej predstaviteľky Európskej únie]. V pláne GAP IV by sa malo preukázať trvalé odhodlanie a vedúce postavenie stanovením konkrétnych cieľov. Prostredníctvom plánu GAP IV by sa mala naďalej podporovať rodová rovnosť a SRZP, ako sa uvádza v novom Európskom konsenze o rozvoji, ako aj práva všetkých žien a dievčat a LGBTI osôb prostredníctvom transformačných prístupov, ktorými sa riešia základné príčiny rodovej nerovnosti, viacnásobných a prelínajúcich sa foriem diskriminácie a uplatňuje sa prístup založený na ľudských právach. GAP IV by mal prispieť k vytvoreniu bezpečného prostredia pre obhajkyne ľudských práv a LGBTI osoby. V rámci plánu GAP IV by sa takisto malo pokračovať v boji proti rodovým stereotypom, základným príčinám rodových nerovností a diskriminácie žien a dievčat s osobitným zameraním na najviac znevýhodnené osoby vrátane osôb so zdravotným postihnutím. V akčnom pláne GAP IV by sa mal pripomenúť záväzok EÚ podporovať rovnocennú, plnú, účinnú a zmysluplnú účasť a vedúce postavenie žien a mládeže v celej ich rozmanitosti, vo všetkých sférach a na všetkých úrovniach verejného a politického života, ako sa uvádza v akčnom pláne EÚ pre ľudské práva a demokraciu na roky 2020 – 2027, posilnenie hospodárskych a sociálnych práv všetkých žien a dievčat, vykonávanie programu zameraného na ženy, mier a bezpečnosť a odstránenie všetkých foriem sexuálneho a rodovo motivovaného násilia. Všetky tieto záväzky by sa mali naďalej odzrkadľovať vo finančných nástrojoch EÚ pre vonkajšiu činnosť.

14. Rada víta výročnú analýzu cieľov rozvojovej pomoci EÚ, ktorú vypracovala Komisia, a chcela by Európsku radu informovať o týchto skutočnostiach:
- a) V roku 2024 predstavovali EÚ a jej členské štáty 42 % celosvetovej oficiálnej rozvojovej pomoci (ODA)¹, čím ďalej posilnili svoje vedúce postavenie v rámci globálneho programu pre udržateľný rozvoj ako najväčší globálny poskytovateľ ODA.
 - b) Kolektívna ODA EÚ² v roku 2024 predstavovala 0,50 % hrubého národného dôchodku (HND) EÚ, čo zodpovedá 88,7 miliardy EUR. To predstavuje zníženie v porovnaní s jeho podielom na HND EÚ v roku 2023, ktorý dosahoval 0,56 % (95,5 mld. EUR).
 - c) Kolektívna ODA EÚ pre najmenej rozvinuté krajiny³ v roku 2023 predstavovala 0,12 % HND EÚ, čo zodpovedá 20,0 mld. EUR. To predstavuje zvýšenie v porovnaní s jeho podielom na HND EÚ v roku 2022, ktorý dosiahol 0,10 % (15,3 mld. EUR).
15. Rada naďalej nabáda všetky členské štáty, aby dosiahli pokrok pri plnení svojich individuálnych cieľov, ako aj kolektívneho záväzku EÚ najneskôr v roku 2030 poskytovať 0,7 % HND ako ODA⁴ a 0,20 % HND ako ODA pre najmenej rozvinuté krajiny. Rada tiež nabáda členské štáty, aby zabezpečili, že primeraný podiel ich oficiálnej rozvojovej pomoci, napríklad 10 %, sa vyčlení na humanitárnu činnosť na základe existujúcich humanitárnych potrieb.

¹ Na základe predbežných informácií o údajoch o ODA za rok 2024 od OECD-DAC. Celosvetová rozvojová pomoc sa tu definuje tak, že zahŕňa kolektívnu ODA EÚ a ODA všetkých ostatných darcovských krajín bez ohľadu na to, či sú členmi Výboru pre rozvojovú pomoc (DAC) v rámci OECD.

² Na základe predbežných informácií o údajoch o ODA za rok 2024 od OECD-DAC. Kolektívna ODA EÚ sa meria na základe grantového ekvivalentu a predstavuje súčet ODA od členských štátov EÚ a podiel ODA poskytnutej inštitúciami EÚ, ktorá sa neprípisuje členským štátom ani darcom mimo EÚ, ako je Spojené kráľovstvo.

³ Na základe údajov o ODA za rok 2023 od OECD-DAC. Kolektívna ODA pre najmenej rozvinuté krajiny zahŕňa bilaterálnu čistú ODA členských štátov EÚ, imputovanú mnohostrannú ODA pre najmenej rozvinuté krajiny a regionálnu ODA, o ktorej je známe, že z nej majú prospech najmenej rozvinuté krajiny, ako aj regionálnu ODA inštitúcií EÚ, o ktorej je známe, že z nej majú prospech najmenej rozvinuté krajiny (bez podielu Spojeného kráľovstva).

⁴ Členské štáty, ktoré vstúpili do EÚ po roku 2002, sa zaviazali k úsiliu zvýšiť svoj podiel ODA/HND na 0,33 %.

16. Rada potvrdzuje, že EÚ je pripravená aktívne prispievať k formovaniu medzinárodnej rozvojovej spolupráce a humanitárneho systému, ktorý je plne vybavený na riešenie súčasných globálnych výziev. Rada v tejto súvislosti vyzýva zástupcov medzinárodných partnerstiev, ktoré účinne využívajú všetky zdroje financovania udržateľného rozvoja vrátane oficiálnej rozvojovej pomoci aj mimo nej, aby optimalizovali vplyv zdrojov a podporili rozvojový program partnerských krajín vrátane najmenej rozvinutých a nestabilných krajín. Rada zdôrazňuje význam lepšieho a systematickejšieho merania vplyvu, ako aj inkluzívneho zberu údajov a transparentného podávania správ o všetkých oficiálnych zdrojoch financovania vrátane zdrojov mobilizovaných zo súkromného sektora, a to prostredníctvom systému podávania správ veriteľov OECD (najmä v oblasti ODA), celkovej oficiálnej podpory pre udržateľný rozvoj (TOSSD) alebo Iniciatívy za transparentnosť poskytovania medzinárodnej pomoci (IATI).

Osobitná správa Európskeho dvora audítorov o pomoci obchodu

17. Rada víta osobitnú správu Európskeho dvora audítorov č. 17/2025 a vyjadruje Komisii uznanie za prijatie odporúčaní Dvora audítorov. Rada vo všeobecnosti súhlasí s odpoveďami Komisie na zistenia a odporúčania uvedené v správe Dvora audítorov.
18. Pomoc obchodu je dôležitou súčasťou financovania rozvoja a je v súlade so stratégiou Global Gateway, a to aj prostredníctvom investícií do hospodárskej infraštruktúry a rozvoja výrobných kapacít. EÚ a jej členské štáty sú naďalej najväčším svetovým prispievateľom na pomoc obchodu, pričom táto pomoc v roku 2022 celkovo predstavovala približne 22,2 miliardy EUR a 36 % celkovej pomoci obchodu z dvojstranných a mnohostranných zdrojov.
19. Rada potvrdzuje, že EÚ bude naďalej podporovať partnerské krajiny pri riešení prekážok súvisiacich s obchodom, posilňovaní ich schopnosti obchodovať a rokovať o pravidlách medzinárodného obchodu a uplatňovať ich, podporovať procesy regionálnej integrácie, ako aj budovať infraštruktúru, ktorú potrebujú na integráciu do medzinárodného obchodného systému. Rada tiež opätovne vyjadruje záväzok podporovať prostredie priaznivé pre obchod a investície s cieľom presadzovať vzájomne prospešné partnerstvá a udržateľný rozvoj, pričom konštatuje, že je potrebné cielenejšie úsilie zamerané na najmenej rozvinuté krajiny.